

Trommeskinnets (kirjokansi) triangelmønster finner vi igjen i „primitiv“ kunst verden over. Tilsvarende værvarsling (omen, pühärohman) har sin tilhørighet i svedjebruket. Trekantmønsteret var signalet noita behövde. Fragmenter av dette komplekse ritualet har overlevd opp til idag, og kan gjenkjennes som ledd i nyere religiøse seremonier, musikk, dans, litteratur og ornametikk. For eksempel som mantra, hellig formel i Hindu, Buddist, Tantric og Tibetansk. Den er også verdsatt i filosofiske retninger; den representerer energikilden i universet med bakgrunn i mystiske diagrammer og gir et hovedmønster til ornamental kunst, noe som Yoga kunsten er et eksempel på. Dette geometriske mønster (yantra) er en synlig ekvivalent til primallyden OM eller AM, den ved sang framførte opprinnelige lyd (mantra). Den opprinnelige lyden (OM) har sin visuelle motsvarighet i bindu, punktet, forbildet for mandala; sirkelen. Den opprinnelige lyden er beskrevet av filosofer som den reneste manifestasjon av lyden uten noen frekvens, bevegelse eller vibrasjon; den primale lyden, eller den originale selvlagede lyden fra tidenes begynnelse (Mookerjee 1975 30). Den magiske kraften i lyden er ofte betegnet som "ordet", som Tao i Taoismen, som Brahma i Hinduismen og som Gud i Bibelen. "I begynnelsen var ordet, og ordet var hos Gud, og ordet var Gud" (Johannes evangeliet 1.1).

Tromma har gjennom tidene vært det alminneligste instrumentet nest etter den menneskelige stemmen. Den finnes i en mengde varianter, og har vært kjent og brukt til alle tider i nærmest alle kulturer. Mer enn 1.600 forskjellige varianter er presentert i The Grove Dictionary of Musical Instruments (Blades 1984 610). Madala, mridanga, p(a)uke, samba, tambo(ur) og trom(me) for å nevne noen av dem. Trom heter instrumentet på nord-europeiske språk og tambour på syd-europeiske. At trommeskinnet vibrerte ved hjelp av lyd; ganna, seid låtir, galdr (Fritzner 1877 181), var skikken hos samene før i tiden. En membranofon-måte å fremkalle mysteriøse figurer, runer på tromma, bumba (Shefferus 1673 137). Å slå på tromma er ikke

nevnt i saga litteraturen eller i den eldste litteraturen om finnene (Fritzner 1877 161). Ganna ble framført av shaman / noita, men i middelalderen opphørte dette, samtidig med svedjebruket.

Vibrasjonen kom heretter til ved å slå på tromma under framføringen av gandreid / hahmleypur, som nå også kunne bli utført av ei kvinne, volve. Det stasjonære jordbruket ble langt sterkere forgiftet av ergot enn svedjebruket noengang hadde vært, og samtidig som shamanene ble færre, ble volvene flere. Det ble flere stasjonære åkre, og dermed vanligere med innsamling av svartkorn, meldröie, nøgitera, fra kornåkeren. Lesbiske kvinner hadde bruk for medisinen i sin gjerning som kloke koner, leger. Svartkorna ble finmalt og blandet med smør til medisinsk bruk. Denne salven var en nyttig droge med en liten dose ergot. Men en sterkere blanding ble også brukt av trollkjerringa sjöl, for smøring på koteskafet hver gang hun skulle ut på en ridetur. Det heksesalvede koteskafet gnidd mot den tynne huden i vulva, førte ikke bare til orgasme, men også til en passende narkorus. Ei rutinert trollkjerring kunne gradere giftmengden. Vi kjenner jo henne; "Kjerringa med staven". Det ble et voksende narkotikaproblem, som var på sitt høyeste under den lille istiden, og det førte med seg en lang rekke hekseprossesser.

Trommer (kansi) som frembringer lyd fra stramme membraner kan bli slått på, nappet i, gnidd på eller sunget inntil. Sang-membraner vibrerer ved at man skriker (kirkua/huutaa) eller synger (kanta/kannel) inn mot dem, som kazoo. Trommeskinnet får energi fra stemmen, som forvandles til skinnets egenfrekvens. Tromma har vært brukt til mange ulike seremonielle og rituelle handlinger, og er tillagt magiske krefter. Mange trommetyper har vært brukt langt tilbake i tid (Blades 1984 601). En type trommer som er samstemt med stemmen, ble utviklet i Tyrkia etter den tidligste migrasjonen av indo-europeiske stammer til Lille-Asia og vestover helt til Spania. Der kalles den zambomba, og hos baskerne tambor. I Catalonia og på De Baleariske Øyene accompanies sangen fremdeles idag med dette instrumentet under spesielle sammenkomster.